

Brandøvelser samt forholdsregler ved en eventuel katastrofesituation

Brandøvelser

Formålet med gennemførelse af brandøvelser er at kunne evakuere en skole/institution så hurtigt som muligt og med fuld sikkerhed for at personale og børn når i sikkerhed i overensstemmelse med en forud lagt plan.

Gennem en hurtig og velgennemført evakuering får brandvæsenet mulighed for ved ankomsten til brandstedet omgående at kunne begynde slukningsarbejdet

Varslingsinstruks

Ved varslingsanlæggets eller udringningsanlæggets betjeningssted bør der findes en varslingsinstruks, der er godkendt af brandmyndigheden. Varslingsinstruksen kan udarbejdes efter retningslinierne i afsnit 4 om varslingsanlæg i de driftsmæssige forskrifter af 1. februar 1983 om skoler (<http://www.retsinfo.dk/GETDOC/ACCN/B19831135020-REGL>), der er udsendt af Statens Brandinspektion (nu Beredskabsstyrelsen).

Skolens/institutionens varslingsinstruks skal indeholde følgende punkter:

1. Brandvæsenet skal tilkaldes (alarmeringsmåde angives, fx 1 – 1 – 2)
2. Varsling af personer i det eller de truede bygningsafsnit sker ved aktivering af varslingsanlæg eller udringningsanlæg
3. Der iværksættes rednings- og slukningsarbejde
4. Brandvæsenet skal straks ved ankomsten underrettes om brandstedets beliggenhed, om brandens omfang og om, hvorvidt der er personer, som endnu ikke er kommet i sikkerhed

Brand- og evakueringsinstruks

Ud over varslingsinstruksen skal der udarbejdes en brand- og evakueringsinstruks, som samtlige ansatte og børn skal kende.

Instruksen bør indeholde følgende hovedpunkter:

- § I tilfælde af brand skal brandvæsenet straks alarmeres. Herefter varsles personerne i det eller de truede bygningsafsnit gennem aktivering af varslingsanlæg eller udringningsanlæg.
- § Når signal til evakuering lyder, fører hver enkelt lærer/pædagog sine børn til den nærmeste farbare trappe (flugtvej). Læreren/pædagogen udpeger et barn, der som den sidste skal forlade klasseværelset/rummet og sørge for, at døren mellem gang og klasseværelse lukkes. Der må ikke spildes tid ved at medtage overtøj, bøger eller andre ejendele
- § På trapperne skal personer fra overliggende etager have fortrin for personer på underliggende etager, da brandrøg vil stige opad og derved først røgfylde de øverste etager.
- § Når man er kommet ud af bygningen, skal alle samles til registrering på et i forvejen aftalt sted, der må anses for sikkert fx skolegård eller sportsplads. Det er yderste vigtigt for brandvæsenet at få oplysning om, hvorvidt der opholder sig personer i den brændende bygning. Ingen må forlade registreringspladsen, før der bliver givet udtrykkelig tilladelse.
- § Hvis det er umuligt at nå frem til en trappe, skal der søges tilflugt i et lokale, hvis dør holdes lukket, og hvor man sætter sig på gulvet. Fra lokalets vindue gør læreren/pædagogen opmærksom på personernes tilstedeværelse i det pågældende lokale.

Brand- og evakueringsøvelser

Brandøvelserne bør foretages jævnligt og ikke mindst på tidspunkter, hvor man modtager nye børn. Ved gennemførelse af brandøvelser er det vigtigt, at de fra gang til gang gennemføres på forskellige tidspunkter, sådan at man får lejlighed til at opleve de planlagte flugtveje fra mere end én lokalitet. Dertil kommer, at selve det forhold, at børnene oplever varsling med påfølgende evakuering på forskellige lokaliteter vil modvirke panik og forvirring.

Ved iværksættelse af brandøvelser er det desuden vigtigt, at de gennemføres helt til bunds, sådan at der rent faktisk foretages en total evakuering af hele bygningen. Det er også vigtigt, at brandøvelserne efter afslutningen gennemdrøftes af personalet, der derefter orienterer børnene (de ældre) om øvelsernes forløb og de indhøstede erfaringer. Brandmyndigheden har normalt ikke mulighed for at lade en repræsentant overvære og analysere de afholdte brandøvelser, så det er en god idé, at hver enkelt ansat redegør for og påpeger forhold, der bør rettes eller giver anledning til yderligere instruktion. Hvis en gennemgang af disse forhold giver anledning til problemer, vil brandmyndigheden kunne råde og vejlede i fornødent omfang.

For at gøre brandøvelserne mere realistiske og dermed mere effektive kan det foreslås at fremstille nogle skilte med tekste "RØG" og "BRAND".

Børnene bør så instrueres om, at skilte med "RØG" angiver, at den pågældende flugtvej kan benyttes, men kun hvis man holder sig sammenbøjet med ansigtet nærmest muligt gulvet, hvor luften er renest. Der kan eventuelt også nedhænges papirstimler fra loftet, som ligeledes kan illudere røg. Skilte med "BRAND" angiver derimod flugtveje, der er umulige at passere. Ved en vekslende anbringelse af disse skilte indøves, at der fra et vilkårligt lokale er alternative flugtmuligheder.

Forholdsregler ved en eventuel katastrofesituation

I tilfælde af større katastrofer i fredstid, fx a-kraftuheld, kemisk udslip eller stormflod vil der over Beredskabsstyrelsens fast opsatte sireneanlæg blive afgivet alarmsignal: http://www.brs.dk/varsling/sirene_1.htm

Dette alarmsignal betyder: VIGTIG MEDDELELSE – LYT TIL RADIOEN, hvorfor man omgående skal samle børnene og søge indendørs og derefter afvente nærmere direktiver, dels via kontorets radio, dels via beredskabsplanens myndigheder: politi, brandvæsen, beredskabsstyrelsen m.fl.

Generelt

Såfremt en situation opstår, hvor katastrofeplanen træder i kraft, forventes det, at de ansatte forbliver på skolen/institutionen for at bevare roen blandt børnene.

Ligeledes vil skolen/institutionen alene kunne fraråde, men ikke modsætte sig, at forældre vil afhente deres børn. I sådanne tilfælde skal kun én udgang angives anvendt til formålet. Vær opmærksom på, at udgangens forrum skal anvendes som sluse.

Ved en situations opståen er leder, souschef, sikkerhedsrepræsentant og teknisk ejendomsleder særligt ansvarlige og har først og fremmest til opgave

§ at lukke for ventilationssystemerne

§ at informere personale og børn

§ at foretage optælling af børnene

§ at ringe til politiet (telefonnummer opgives over Danmarks Radio program 1, 2, 3 og 4)

Ved melding om radioaktiv eller kemisk forurening

GÅ STRAKS INDENDØRS – gør bygningen så lufttæt som muligt for at holde den forurenede luft ude. Luk døre, vinduer og ventilationsanlæg – tag ophold så langt fra ydervægge og tag som muligt. Såfremt skolen/institutionen har beskyttelsesrum eller kældre – gå derned.

Når alle er samlet, **skal** man blive inde, indtil nærmere meddelelse gives af de ansvarlige myndigheder.

Evakuering

Normalt vil skolens/institutionens bygninger yde tilstrækkelig beskyttelse, men i visse tilfælde kan der blive tale om evakuering fra et truet område. Meddelelse om evakuering – og forholdsreglerne – vil blive givet af myndighederne gennem radioen eller på anden måde.